

ОЦІНКА СТИХІЙНИХ СМІТТЄЗВАЛИЩ М. ЖИТОМИРА ВІЗУАЛЬНИМ МЕТОДОМ СПОСТЕРЕЖЕНЬ

*Манецький Ю.П., магістр 1 курсу
Житомирського національного агроекологічного університету
м. Житомир, Старий бульвар, 7, Україна
natali-21@ukr.net*

У зв'язку недотриманням мешканцями приватного сектору вимог законодавства про відходи має місце утворення стихійних сміттєзвалищ, які становлять екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти, ґрунт, атмосферне повітря та створюють загрозу для здоров'я людей, погіршують санітарно-епідеміологічну ситуацію міської території.

Стихійні сміттєзвалища м. Житомира утворюються на схилах рік, узбіччях доріг, околицях міста, найбільша їх кількість знаходиться у приватному секторі, де відсутність належна система збору ТПВ.

Дані щодо повного переліку та оцінки несанкціонованих сміттєзвалищ у місті наразі відсутні. Однак відомо, що з 17-ти найбільших несанкціонованих сміттєзвалищ КП «АТП– 0628» Житомирської міської ради вивезено та захоронено понад 43 тис.м³ відходів.

У рамках здійснення даного дослідження було проведено аналіз місць утворення стихійних сміттєзвалищ у м. Житомирі. Дослідження проводились протягом 2017-2018 років на території міста. Основну масу відходів у місцях утворення стихійних сміттєзвалищ становлять побутове сміття (пластик, скло, поліетилен), будівельне сміття, залишки одягу та взуття. Також зустрічається тваринна кров, яка стікає у річку Кам'янка (Артільний пров.); складування люмінесцентних ламп (вул. Радонова); побутові відходи та фекалії (2-й Чуднівський пров.), які знаходяться в 20 м від річки Кам'янки, де самовільно побудований туалет спільного користування вміст з якого теж поступово просочується в ту ж річку

Слід відзначити, що на всіх об'єктах дослідження спостерігали залишки їжі. Виявлено розповсюдження стихійних сміттєзвалищ вздовж річок Кам'янка та Тетерів, що пов'язано з відпочинком людей та розміщенням приватних будинків. Також було виявлено звалище небезпечних відходів – по вул. Радоновій купа люмінесцентних ламп.

За результатами проведених дослідів виявлено ряд закономірностей:

1. На досліджуваній території виявлено 15 стихійних сміттєвих звалищ, 2 осередка, де стікають тваринна кров та фекалій, понад 40 осередків із невеликою кількістю накопичених відходів (розносяться від звалищ).

2. Основу сміттєзвалищ становить сміття побутового походження.

3. Сміттєві звалища утворені у ярах та поблизу річок, струмків.

4. Сміттєві звалища утворені переважно на околиці міста, що не охоплено роботою комунальної служби.

5. Сміттєві звалища утворюють поблизу місць, де проживають люди і де відпочивають.

6. Відсутня належна система збирання сміття і відсутність екологічного виховання у населення.

Несанкціоновані сміттєві звалища мають негативний вплив на навколишнє середовище. В результаті гниття органічних відходів виділяється енергія, що призводить до того, що навіть взимку, від смітників іде дуже неприємний запах, який поширюється на досить велику площу. Влітку це може призводити до самозаймання. Під час проведення дослідження виявлено наявність характерного для сміттєзвалищ, неприємного запаху на всіх, без виключення, об'єктах спостереження.

В середовищі смітника створюються умови для розвитку і поширення збудників різних інфекційних хвороб. Такі тварини як миші, криси поширюють хвороби. Тут знаходять собі притулок покинуті тварини коти, собаки. Вони на смітнику живуть, харчуються, утворюють великі групи, розмножуються. Це створює небезпеку для людей. Вони голодні і агресивні, тому небезпечні. На найбільшому із виявлених стихійних сміттєзвалищ було відмічено наявність групи безпритульних тварин. Собаки харчувались відходами, розривали сміттєві пакети, забруднюючи ще більше прилеглу територію.

У місцях спостереження, що знаходились поблизу поверхневих водних об'єктів, виявлено, що після дощу або розливу річки, сміття потрапляє у воду і течією розноситься далі по річці (струмку). Така ситуація спричиняє забруднення не тільки берегів, а й водного плеса річки. Особливо весною, після танення льоду значна кількість залишків поліетиленових пляшок і пакетів розносяться течією річки в інші частини міста або населені пункти. Виявлено, що 10 осередків звалищ знаходиться біля річки Кам'янка і весь цей бруд потім потрапляє до річки Тетерів.

Таким чином, вважаємо, що оскільки на стихійних сміттєзвалищах не ведеться облік відходів, тому унеможливує забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, екологічної безпеки навколишнього природного середовища, запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ.